

Teorie sociální podmíněnosti člověka

Teorie instinktového a konfliktového původu lidské sociálnosti

- Teorie instinktového původu lidské sociálnosti
  - Zdroje lidské sociálnosti ve vrozených mechanismech vytvářených po tisíciletí přirozeným výběrem
  - Například teorie agrese
- Teorie konfliktového původu lidské sociálnosti
  - Člověk se snaží potlačovat tendence ke svému nedovolenému, nežádoucímu chování
  - Opírá se o zákazy a příkazy autorit (rodiče)
  - Později si je zvnitřní, interiorizuje v podobě mravních zásad

Teorie interakčního původu osobnosti

Teorie kognitivního základu lidské sociálnosti

- Teorie interakčního původu osobnosti
  - Základem osobnosti je vztah k sobě, sebepojetí, vytvářené na základě interakce s ostatními lidmi
  - Interakce jedince a okolí přetvořená ve vztah k sobě
- Teorie kognitivního základu lidské sociálnosti
  - Základem jsou poznávací konstrukty, kterými si vysvětlujeme jevy, předvídáme průběh a výsledek dějů
  - Důležitá je schopnost rekonstruovat kognitivní struktury druhých lidí v sociálním kontaktu
  - Díky tomu je možné se domluvit, spolupracovat

Teorie sociálního učení

Humanistické teorie

- Teorie sociálního učení
  - Sociální chování je utvářeno na základě sociálního učení – podmiňování, zpevnování apod.
- Humanistické teorie
  - Člověk usiluje o své vlastní autentické uskutečnění, seberealizaci, sebeaktualizaci
  - Střetává se s tzv. podmíněnou akceptací, která jej omezuje, nutí k přizpůsobování se vnějším nárokům, funkcím, rolím...

Sociocentrické a skupinově orientované přístupy

- Sociální útvary nejsou jen součty nebo průměry charakteristik členů
- Sociální útvary se konstituují jako nová skutečnost - specifické, emergentní
- Znaký emergentních skupin zpětně podmiňují charakteristiky jedinců – jejich vlastnosti, chování a výkony

Děkuji za pozornost